

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň JUDr. Ivony Šubrtové a Mgr. Heleny Konečné ve věci

žalobce: **A. D.**
zastoupen JUDr. Athanassiossem Pantazopoulosem, advokátem
se sídlem: Slavíkova 19, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. června 2018, č. j. MV-533914/SO-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce, státní příslušník Syrské arabské republiky, podal dne 9. 1. 2018 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka Evropské unie (dále též jen „EU“) na území České republiky (dále jen „území“) podle ustanovení § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném od 15. 8. 2017 (dále „zákon o pobytu cizinců“), v níž uvedl, že je

rodinným příslušníkem - otcem pana A. D., občana České republiky (dále též jen „ČR“), což doložil jeho rodným listem, dalšími náležitostmi a lékařskou zprávou o svém zdravotním stavu.

2. Ministerstvo vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky (dále též jen „správní orgán I. stupně“ nebo „ministerstvo“), svým rozhodnutím ze dne 20. 3. 2018, č. j. OAM-371-12/PP-2018 (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“), výrokem I. podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zamítlo žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a téhož zákona a výrokem II. podle ustanovení § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců stanovilo lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že žalobce nesplňuje žádnou z definic, kdo se považuje za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců. Zejména pak zkoumal splnění podmínek ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Nezpochybnil, že žalobce je otcem občana ČR, dle jeho posouzení však žalobce neprokázal splnění další podmínky dle citovaného ustanovení, a to, že je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU.
3. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž uvedl, že lékařskou zprávou doložil závislost na péči jiné osoby (zvýšený dohled dle jeho názoru znamená, že u něho musí být pravidelně přítomna jiná osoba, kontrolovat jeho zdravotní stav a asistovat mu v běžných každodenních činnostech). Dále uvedl, že není schopen pracovního zatížení, nemůže tedy vykonávat výdělečnou činnost a tím získat prostředky pro uspokojování svých základních životních potřeb. Kombinace nemocí výrazně omezuje jeho pohyblivost a schopnost se sám o sebe starat. Vyjmenoval svá onemocnění (popsal jejich charakteristiku s odkazem na webové stránky, kde informace získal) a sdělil, že je ochoten podstoupit další vyšetření u odborníka ustanoveného žalovanou či správním orgánem I. stupně, který bude dostatečně kompetentní k posouzení dopadu jeho zdravotního stavu na jeho běžný život a míru jeho závislosti pro posouzení jeho žádosti ve smyslu ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Je rovněž ochoten osobně předstoupit před odvolací orgán za účelem vizuálního posouzení spolu s dalším komplexním vyšetřením tak, aby byl naplněn soulad s článkem 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též jen „Úmluva“), který zaručuje právo na spravedlivé řízení. Apeluje na odvolací orgán, případně na správní orgán I. stupně, aby určil kompetentního lékaře a vyzval žalobce, kam se má za účelem uvedeného posouzení dostavit. Zopakoval, že jeho syn projevil aktivní zájem se o něho starat, k čemuž má dostatečné finanční i bytové zázemí. Závěrem odkázal a citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 230/2016, v němž se uvedený soud zabýval výkladem pojmu příbuzenství a kritériem závislosti rodinných příslušníků občana EU s odkazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (případ „Rahman“), který vyložil pojem „zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu“ ve vztahu k povinnosti respektovat právo na soukromý a rodinný život zakotvený v článku 7 Listiny základních práv Evropské unie, a dále uvedl, že ačkoli článek 8 Úmluvy zaručuje pouze výkon práva na respektování „stávajícího“ rodinného života, Evropský soud pro lidská práva přijímá jako obecné pravidlo extenzivní pojetí rodinného života, které je charakterizováno přítomností právních nebo faktických skutečností označujících úzký osobní vztah.

4. Žalovaná odvolání žalobce zamítla a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též jen „napadené rozhodnutí“), ztotožnila se se skutkovým zjištěním učiněným správním orgánem I. stupně i s právním posouzením dané věci. S odkazem na ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců uvedla, že citované ustanovení je kumulativně-alternativní, přičemž kromě podmínky příbuzenství žalobce s občanem EU v přímé linii postačí splnění jedné ze dvou alternativních podmínek, tedy existence závislosti na výživě či jiné nutné péči v zemi původu nebo existence závislosti na výživě či jiné nutné péči na území. V průběhu řízení před správním orgánem I. stupně žalobce neprokázal, že by byl závislý na výživě či jiné nutné péči občana EU.

II. Obsah žaloby

5. Rozhodnutí žalované napadl žalobce včas podanou žalobou. Současně požádal o přiznání odkladného účinku žalobě. Této žádosti krajský soud nevyhověl (usnesením ze dne 3. 8. 2018, č. j. 30 A 85/2018-35).
6. Žalobce s posouzeními provedeným oběma správními orgány nesouhlasí a tvrdí, že splnil jak podmínku příbuzenství, tak i podmínku závislosti na péči a výživě, a to předloženou lékařskou zprávou MUDr. M. S. ze dne 9. 2. 2018. Z uvedené zprávy ocitoval diagnostický souhrn svých onemocnění (*Hypertenze s orgánovým postižením (hypertrofie levé komory EFLK 75%); drobný uzlík v pravém laloku štítné žlázy; závažná potravinová intolerance zřejmě polyvalentní, zejména laktózová, velmi pravděpodobně jaterní steatóza, chronická gastropatie, migrenozní cefalea, parciální svalové postižení pravého stehna; vertebrogenní syndrom polytopní*) a závěr zprávy nazvaný doporučení, v němž lékař uvádí, že jeho současný zdravotní stav vyžaduje zvýšený dohled a že není schopen pracovního zatížení.
7. Žalobce má za to, že uvedené doporučení znamená, že je závislý na pomoci jiné osoby a nemůže vykonávat žádnou práci na pokrytí svých běžných životních potřeb. Namítá, že oba správní orgány nesprávně vyhodnotily splnění podmínky závislosti na péči a výživě. Uvedl, že nemá přiznanou žádnou formu pobytu v ČR, nemůže proto pobírat žádnou ze sociálních dávek a je tudíž bez příjmu. Jeho syn je ochoten (morálně) a schopen (má dostatečné finanční zázemí) se o něj osobně i finančně starat.
8. Žalobce shodně jako v odvolání ozřejmil podstatu svých onemocnění (s odkazem na webové stránky, kde informace získal) se závěrem, že jsou dlouhodobá, neléčitelná a lze předpokládat, že potřeba péče o něj bude skutečně dlouhodobá (migréna je onemocnění neléčitelné, postižení páteře a svalů v noze je nevratné). Má za to, že důkazní břemeno naplnil dostatečně, avšak správní orgány jím předložené lékařské zprávy nevzaly v potaz a při svém rozhodování je ignorovaly. Z uvedeného důvodu namítá porušení článku 6 Úmluvy (*právo na spravedlivé řízení*). Uvedl, že byl ochoten, a několikrát to také deklaroval, podstoupit jakékoli další vyšetření, které by správní orgány považovaly za vhodné. Správní orgány obou stupňů se k tomu nijak nevyjádřily, ale tvrdí, že to, co doložil, je nedostatečné.
9. Další porušení článku 6 Úmluvy žalobce spatřuje v tom, že nebyl proveden jeho výslech u správního orgánu, ani výslech jeho syna nebo jeho manželky, s nimiž žalobce sdílí společnou domácnost (uvedené bylo prokázáno v rámci místního šetření). Syn žalobce předložil správnímu orgánu úředně ověřené čestné prohlášení, ve kterém deklaruje, že žalobce žije s ním a jeho ženou ve společné domácnosti, a také, že jsou ochotni a schopni se o žalobce postarat. Neprovedení těchto výslechů považuje za zkrácení svých práv.
10. Dále žalobce uvedl, že zamítnutí povolení žádosti k pobytu v zemi, kde žijí nejbližší příbuzní cizince, může představovat zásah do práva na respektování rodinného a soukromého života. Takový zásah musí být odůvodněný naléhavou společenskou potřebou a zejména musí být přiměřený sledovanému legitimnímu cíli. Ustanovení, dle kterého správní orgán rozhodl, je dle názoru žalobce nutné vykládat eurokonformně, tedy též ve smyslu obsahu směrnice č. 2003/86/ES, o právu na sloučení rodiny, která ve svém článku 17 stanoví, že při odnímání povolení k pobytu berou členské státy náležitě v úvahu povahu a pevnost rodinných vztahů dotyčné osoby, dobu trvání jejího pobytu v členském státě, existenci rodinných, kulturních a sociálních vazeb se zemí původu.

Zároveň je třeba respektovat účel uvedený v bodě 14 její preambule, dle kterého lze sloučení rodiny zamítnout pouze z řádně doložených důvodů. Osoba usilující o povolení sloučení rodiny zejména nesmí představovat hrozbu pro veřejný pořádek nebo veřejnou bezpečnost. Žalobce nevidí žádný důvod ani riziko, kvůli kterému by jako těžce nemocný člověk nemohl žít se svým synem a jeho rodinou, kteří se o něho chtějí starat.

11. Žalobce se proto domnívá, že napadeným rozhodnutím došlo i k porušení článku 8 Úmluvy (*práva na respektování soukromého a rodinného života*). Uvedl, že i když citovaný článek neobsahuje absolutní právo pro jakoukoli kategorii cizinců nebýt vykázán, judikatura Evropského soudu pro lidská práva jasně dokládá, že rozhodnutí o neudělení pobytu cizinci v zemi, kde žijí blízcí a jediní členové jeho rodiny, může představovat porušení jeho práva na respektování rodinného života. Navíc návrat žalobce do země původu, tj. do Sýrie, není možný, nemá tam žádné zázemí, lékařskou péči ani přístup k lékům.
12. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalované spolu s prvostupňovým rozhodnutím zrušil, věc jí vrátil k dalšímu řízení a zavázal žalovanou k náhradě nákladů řízení žalobci.

III. Vyjádření žalované k žalobě

13. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. Odkázala zejména na jeho část III, kde se k námitkám žalobce (shodným se žalobními) dostatečně podrobně vyjádřila a neshledává potřebu změny.
14. K námitce neprovedení výsledku žalobce žalovaná konstatovala, že správní orgán I. stupně při svém rozhodování vycházel z doložených dokladů, které byly pro rozhodnutí dostatečné. Poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013 – 29, dle kterého: *„Provést důkaz výsledkem účastníka řízení sice (s ohledem na § 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004) lze i v takovém správním řízení, pro něj není výslovně upraven (jako např. pro sporné řízení dle § 141 odst. 6 téhož zákona), jeho použitelnost je však značně omezená. Výsledek účastníka řízení totiž není určen k tomu, aby při něm účastník uváděl svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, ani aby se touto formou vyjadřoval k jiným provedeným důkazům. K tomu slouží primárně podání, návrhy a jiné procesní úkony účastníka řízení“*.
15. Žalovaná konstatovala, že správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že z podané žádosti vyplývá, že žalobce má další dva syny žijící ve Švýcarsku a Německu a že syn žalobce A., žijící v ČR „není jediný příbuzný, který by o žalobce mohl v případě jeho špatného zdravotního stavu pečovat“. K odvolací námitce žalobce (že nelze rozhodovat na základě domněnky) žalovaná v napadeném rozhodnutí odmítla, že by správní orgán I. stupně rozhodoval pouze na základě této domněnky. Dle jejího názoru se jednalo o úvahu, vyjádřenou slovy „který by“, leč připustila, že tato úvaha nebyla na místě, neměla však vliv na rozhodnutí a jeho výrok. Žalovaná zdůraznila, že správní orgán I. stupně odůvodnil zamítavé rozhodnutí tím, že žalobce nesplňuje podmínku ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, neboť s odkazem na lékařské zprávy různých lékařů se mu nepodařilo prokázat jeho závislost na jiné nutné péči poskytované občanem EU.
16. Navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Ústní jednání

17. Při ústním jednání dne 13. 10. 2020 zástupci účastníků setrvali na své právní argumentaci. Zástupce žalobce uvedl, že již v písemném odstranění vad podání a rovněž v písemném vyjádření k podkladům rozhodnutí žádal správní orgán o výsledch členů rodiny žalobce, jeho syna nebo snachy. Tato výzva zůstala bez reakce. Předložil soudu aktuální lékařskou zprávu žalobce včetně překladu do českého jazyka ze dne 10. 10. 2020. Dále poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2019, č. j. 14 A 52/2018-49, který je dle jeho názoru pro podobnost věci aplikovatelný i na nyní projednávanou věc. Setrval na zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Skutkový stav věci

19. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 9. 1. 2018 žádost o povolení k přechodnému pobytu na území dle ustanovení § 87b zákona o pobytu cizinců, v níž uvedl, že se přestěhoval z Německa ke svému synovi a jeho manželce (státním občanům České republiky, s nimiž žije ve společné domácnosti) kvůli závažným zdravotním problémům, které mu znemožňují vykonávat jakoukoli výdělečnou činnost, a dále, že potřebuje celodenní péči. K žádosti doložil cestovní doklad, doklad o zdravotním pojištění, doklad o zajištění ubytování na území, rodný list syna (A. D.) a jeho čestné prohlášení ze dne 5. 1. 2018, v němž uvedl, že se o svého otce, který s jeho rodinou bydlí ve společné domácnosti, chce postarat, a že otec má závažné zdravotní potíže, které mu nedovolují vykonávat výdělečnou činnost, potřebuje pravidelnou péči – podávání léků, speciální stravu, špatně se pohybuje. Dále doložil lékařskou zprávu z Berlína ze dne 22. 9. 2017 (o svém zdravotním stavu) včetně překladu do českého jazyka. Uvádí se v ní, že žalobce s ohledem na uvedenou diagnózu (hypertonie, nedoslýchavost, tinnitus, závratě, migréna, syndrom krční páteře, chronická gastritida, epikondylitida, intolerance laktózy a některých potravin) nemůže vykonávat žádnou práci, není schopen vykonávat činnost zahrnující minimálně 15 hodin týdně a nelze očekávat zlepšení.
20. Dne 22. 1. 2018 správní orgán I. stupně zaslal žalobci, resp. jeho právnímu zástupci výzvu k odstranění vad žádosti s poučením a vysvětlením pojmu závislosti na výživě nebo jiné nutné péči (tj. faktický stav závislosti, při němž se hodnotí míra schopnosti zvládat úkony běžného života v oblastech mobility, orientace, komunikace, stravování, péče o zdraví atp. ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů) s výzvou, aby předložil doklad - odbornou lékařskou zprávu, z níž by vyplývala závislost na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU. Poučil ho i o možnosti navrhnout provedení výsledku své osoby nebo svědka.
21. Dne 30. 1. 2018 byla provedena pobytová kontrola v místě hlášeného bydliště žalobce. Tam byl žalobce zastižen spolu se svým synem A. a snachou. Uvedl, že s nimi bydlí od svého příjezdu do ČR, tj. od 3. 1. 2018. Jinak žije v B., kde má povolený pobyt a svého lékaře. Dlouhodobě užívá léky na vysoký krevní tlak, syn mu nyní shání lékaře v ČR.

22. Dne 14. 2. 2018 bylo správnímu orgánu doručeno prostřednictvím právního zástupce žalobcovo písemné „odstranění vad podání“. K němu byla doložena lékařská zpráva MUDr. M. S. (interní ordinace) ze dne 9. 2. 2018 a z ní citováno závěrečné doporučení (viz výše). Žalobce nenavrhoval výslech svůj ani svého syna.
23. Dne 5. 3. 2018 se žalobce prostřednictvím svého syna A. seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí (§ 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, dále také jen „správní řád“), a požádal o lhůtu 10 dnů k písemnému vyjádření.
24. Dne 14. 3. 2018 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno prostřednictvím právního zástupce žalobcovo písemné vyjádření, v němž uvedl, že rodným listem doložil, že je synem občana ČR, u kterého pobývá od 3. 1. 2018, společné soužití bylo prokázáno pobytovou kontrolou. Z doložených lékařských zpráv dle něho vyplývá, že vyžaduje zvýšený dohled, a dále, že není schopen pracovního zatížení. Není tedy schopen vykonávat výdělečnou činnost k zajištění svých základních potřeb, vyžaduje péči svého syna a jeho finanční podporu. Domnívá se proto, že splňuje kritéria dle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců pro povolení k přechodnému pobytu. Dále uvedl, že jeho syn je jednatelem společnosti Energy Care, s. r. o., má pravidelný příjem a hradí mu veškeré výlohy ohledně zdravotní péče a základních potřeb (ošacení, léky, potraviny). Doplnil, že má dietu s vyloučením laktózy a lepku, vyžadující přípravu stravy v domácím prostředí a tyto zvýšené náklady není schopen bez pomoci syna a jeho rodiny sám pokrýt.
25. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 20. 3. 2018 byla žádost žalobce zamítnuta podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, a byla mu podle § 87e odst. 4 téhož zákona stanovena lhůta 30 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území s odůvodněním, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a téhož zákona. Správní orgán I. stupně dále odůvodnil, že vzhledem k tomu, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, neposuzoval přiměřenost dopadu tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.
26. Odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí (viz výše bod 3. tohoto rozsudku) pak žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

B. Právní závěry

27. Po provedeném přezkumném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
28. Žalobce se v posuzovaném případě domáhal vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Dle citovaného ustanovení rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, je povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.
29. Kdo se rozumí rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely zákona o pobytu cizinců stanoví § 15a odst. 1 tohoto zákona následovně: a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje, c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu

uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.

30. Podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.
31. V posuzovaném případě bylo prokázáno, že žalobce je otcem pana A. D., který je českým státním občanem. Tato skutečnost nebyla mezi stranami sporná. Z uvedeného je patrné, že případ žalobce bylo třeba posoudit podle § 15 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce je předkem občana EU. Krajský soud se proto dále zabýval otázkou, zda žalobce splnil i druhou podmínku citovaného ustanovení, a to, zda je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované mu jeho synem žijícím na území ČR nebo byl na této výživě nebo nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, ve kterém měl povolen pobyt (v Německu). Právě splnění této druhé podmínky, resp. její první alternativní části, je mezi stranami sporné. Z citovaného ustanovení vyplývá, že pro vyhovění žádosti postačí prokázání stávajícího stavu, tj. prokázání existence závislosti na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU. Krajský soud konstatuje, že argumentace správního orgánu I. stupně tím, že žalobce neprokázal, že byl svým synem materiálně podporován již před příjezdem na území v době, kdy byl v Německu, je nadbytečná, neboť z uvedeného důvodu žádost žalobce zamítnuta nebyla. Předmětem dokazování a důvodem zamítnutí žádosti se stalo neprokázání samotné existence závislosti na výživě nebo jiné nutné péči poskytované žalobci na území ČR jeho synem.
32. Krajský soud zdůrazňuje, že řízení zahajované na základě žádosti je ovládáno zásadou dispoziční. Bylo na žalobci, aby správnímu orgánu I. stupně poskytl nezbytné informace a prokázal všechny skutečnosti, z nichž by plynulo splnění podmínek pro udělení požadovaného pobytového oprávnění. V daném případě bylo třeba prokázat závislost žalobce na výživě nebo jiné nutné péči poskytované mu právě jeho synem žijícím na území ČR. Tyto rozhodující skutečnosti se žalobci prokázat nepodařilo. Z výše uvedené rekapitulace vyplývá, že správní orgán I. stupně žalobci zaslal dne 22. 1. 2018 výzvu k odstranění vad žádosti s poučením a vysvětlením pojmu závislosti na výživě nebo jiné nutné péči spolu s výzvou k předložení odborné lékařské zprávy, z níž by uvedené skutečnosti vyplývaly. Dále byl poučen o možnosti navrhnout provedení výsledku své osoby nebo svědka. Žalobce k výzvě správního orgánu doložil zprávu internisty MUDr. S. ze dne 9. 2. 2018, kterou správní orgány vyhodnotily shodně se závěrem, že z doporučení uvedeného v závěru zprávy nelze dovodit závislost žalobce ve smyslu ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Žalobce rovněž nedoložil žádné důkazy – doklady, z nichž by vyplývala jeho závislost na výživě poskytované mu jeho synem, nedoložil ani netvrdil nic o svých osobních a majetkových poměrech, zda pobírá nějaký důchod či dávku z Německa, kde měl povolený pobyt.
33. Zástupce žalobce při jednání soudu argumentoval rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2019, č. j. 14 A 52/2018-49, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalované ve věci zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu podle stejného ustanovení jako v projednávaném případě. Městský soud se zabýval situací Ukrajinky -

matky, která přijela za svoji dcerou (státní občankou ČR) na území a požádala o povolení k přechodnému pobytu dle § 87b zákona o pobytu cizinců. K prokázání své závislosti na výživě a nutné péči své dcery doložila lékařské zprávy o svém zdravotním stavu (tyto byly oběma správními orgány shledány za nedostatečné), čímž reagovala na výzvu správního orgánu I. stupně. Městský soud dospěl k závěru, že předmětná výzva měla formulářový charakter, přičemž poučení o způsobilosti k prokázání závislosti na výživě a péči občana EU se týkala pouze jedna stručná věta obecně formulovaná. Pokud tedy správní orgán považoval předložená potvrzení za nedostatečná, měl žalobkyni konkrétně a srozumitelně poučit, v čem spatřuje vady navržených a předložených důkazů. Podle městského soudu přitom bylo v předložené lékařské zprávě výslovně uvedeno, že žadatelka je pod lékařským dohledem ambulantních specialistů a že potřebuje péči další osoby z důvodu částečné imobility a stárí, dále rovněž doložila výši svého nízkého ukrajinského starobního důchodu a daňové doklady za léky a poskytnutou zdravotní péči v ČR znějící na její jméno. Situace v nyní projednávaném případě je odlišná. Zde správní orgán I. stupně výzvou ze dne 22. 1. 2018 žalobce vcelku podrobně poučil, vysvětlil mu pojem závislosti na výživě nebo jiné nutné péči spolu s tím, jakou zprávu má předložit a jaké skutečnosti z ní musí být prokazatelně zřejmé. Žalobce poté doložil zprávu MUDr. S. ze dne 9. 2. 2018. Správní orgán I. stupně tak měl pro rozhodnutí a vyhodnocení relevantnosti žalobcovy žádosti o povolení k přechodnému pobytu dvě lékařské zprávy. Poučovací povinnost nelze chápat jako nekonečný proces. V projednávaném případě správní orgán I. stupně na rozdíl od případu posuzovaného městským soudem své poučovací povinnosti dostál. Žalobce k výzvě správního orgánu doložil zprávu internisty MUDr. S. ze dne 9. 2. 2018, kterou správní orgány vyhodnotily shodně se závěrem, že z doporučení uvedeného v závěru zprávy nelze dovodit závislost žalobce ve smyslu ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Žalobce rovněž nedoložil žádné důkazy – doklady, z nichž by vyplývala jeho závislost na výživě poskytované mu jeho synem, nedoložil ani netvrdil ničeho ohledně svých osobních a majetkových poměrů, zda pobírá nějaký důchod či jiné dávky ze země původu nebo z Německa, kde měl povolený pobyt. Lze proto uzavřít, že žalobce neunesl důkazní břemeno stran prokázání závislosti na výživě nebo jiné nutné péči.

34. Námitku porušení článku 6 Úmluvy (*právo na spravedlivé řízení*), kterou žalobce spatřuje v tom, že mu správní orgány neurčily podstoupení vyšetření, které by samy považovaly za „vhodné“, a že nebyl proveden výslech jeho samotného, jeho syna nebo snachy, soud důvodnou neshledal. Krajský soud předně uvádí, že v tomto typu řízení nemají správní orgány zákonem uloženou povinnost stanovit či určit cizinci lékaře za účelem vyšetření a následného zhodnocení jeho závislosti na „jiné nutné péči“ další osoby jako např. v řízení dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, při rozhodování o příspěvku na péči a posouzení stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby (zde je v řízení před prvostupňovým správním orgánem prováděno obligatorní posouzení stupně závislosti posudkovým lékařem okresní správy sociálního zabezpečení a v odvolacím řízení posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí). V nyní projednávaném případě žalobce předložil dvě lékařské zprávy, které nejsou ve vzájemném rozporu, obdobně konstatují diagnostický souhrn onemocnění žalobce, a neprokazují (výslovným určením ani významem dle celého obsahu) závislost žalobce na jiné osobě a nezbytnost její péče ve smyslu ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

35. K námitce neprovedení výsledku žalobce a členů jeho rodiny, které žalobce údajně správnímu orgánu navrhoval, krajský soud po přezkoumání obsahu správního spisu konstatuje, že uvedený návrh žalobce v jeho podáních nenalezl. Pouze v závěru písemného vyjádření k seznámení se spisem ze dne 23. 2. 20108 je uvedena poznámka zástupce žalobce: „*má kancelář, žalobce i jeho rodina jsou správnímu orgánu plně k dispozici*“. V písemném odvolání žalobce je vyjádřena jeho „*ochota předstoupit před odvolací orgán*“. Uvedené formulace nelze považovat za řádně uplatněný důkazní návrh výsledkem svědka ve smyslu ustanovení § 52 správního řádu (tj. povinnost označit důkazy). Krajský soud má za to, že neprovedením výsledku nebyl žalobce zkrácen na svých právech, neboť podle § 52 věty druhé správního řádu platí, že správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. V posuzované věci by byl navrhovaný výsledek významný pouze v případě, kdy by bylo nezbytné ověřovat (např. z důvodu rozporu v lékařských zprávách nebo zjištěních po pobytové kontrole), zda lze uvažovat o závislosti žalobce na jiné nutné péči poskytované mu jeho synem. Správní orgány měly ke svému rozhodnutí k dispozici dvě obsahově podobné lékařské zprávy a zprávu z pobytové kontroly provedené v bytě syna žalobce. Ostatně již v rámci této pobytové kontroly mohl žalobce nebo jeho syn sdělit potřebné informace týkající se rozsahu a konkrétně poskytované péče. Jejich vyjádření byla v tomto směru poměrně stručná a správní orgán provádějící kontrolu nezaznamenal žádné skutečnosti, které by nějaké formě nutné péče ze strany dalších osob nasvědčovaly. Nad rámec právě uvedeného krajský soud konstatuje, že žalobce se sám a bez pomoci jiné osoby (berle, invalidní vozík, podpírání druhou osobou apod.) dostavil k jednání soudu, k rozsahu „jiné nutné péče“ se nevyjádřil. Při jednání soudu předložená lékařská zpráva ze dne 10. 10. 2020 z Berlína (domácího lékaře – vnitřní lékařství) toliko deklaruje zdravotní stav potvrzený již lékařskou zprávou ze dne 22. 9. 2017 a vzhledem k ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. (při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu) nemá vliv na posouzení věci soudem.
36. Soud konstatuje, že skutkový stav byl zjištěn dostatečným způsobem a v míře nezbytné pro rozhodnutí o žádosti žalobce. Soud tak neshledal ve vztahu ke způsobu a rozsahu dokazování ani hodnocení provedenému správními orgány žádné vady, jež by způsobovaly nezákonnost napadeného rozhodnutí žalované či správního orgánu I. stupně.
37. Námitka nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce je s ohledem na výše uvedené rovněž nedůvodná. Je zřejmé, že z povahy věci (žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU) bylo určitým způsobem do těchto práv zasazeno, v nyní projednávaném případě však nikoliv v rozměru porušení čl. 8 Úmluvy. Předně krajský soud uvádí, že žalobce v řízení před správním orgánem I. stupně neuváděl žádné argumenty týkající se nepřiměřenosti zásahu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Tuto námitku výslovně neuplatnil ani v odvolání ani ve vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí. Poprvé ji výslovně uplatnil až v žalobě, jeho argumentace však zůstala pouze v obecné rovině odkazu na eurokonformní výklad ve smyslu obsahu preambule a čl. 17 směrnice č. 2003/86/ES. Žalobce neuvedl žádné jiné skutečnosti, než ty, které uvedl již ve své žádosti a jež byly nezbytné pro posouzení zákonných podmínek pro naplnění ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Nenabídl žádné informace či okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že napadené rozhodnutí a prvostupňové rozhodnutí je nepřiměřené i z důvodu jiného kritéria, než je jeho zevrubně

posouzená rodinná situace a jeho zdravotní stav. Krajský soud dále uvádí, že v případě žalobce se nejedná o odnětí stávajícího pobytu, ale zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že obecně se na hodnocení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince ve věcech neudělení pobytového oprávnění nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017-35 (všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz), uvedl: „*[P]odmínky § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou tedy nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti o povolení přechodného pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení čl. 8 Úmluvy, takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Článek 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Znamená to, že pokud stěžovatel v daném řízení namítá nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 Úmluvy, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.*“ Pro posouzení této námitky je tedy podstatné, zda cizinec před správním orgánem sám přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 Úmluvy dostatečně konkrétně namítne (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 110. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019 či ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019). V posuzovaném případě žalobce nenamítal ve správním řízení nepřiměřenost zásahu rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Ve svém odvolání uvedenou námitku zmínil toliko nepřímou, odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 Azs 230/2016. V označeném rozhodnutí se však jmenovaný soud zabýval zejména výkladem pojmu „příbuzenství a rodiny v širším slova smyslu“ s odkazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie – případ „Rahman“, což ale není situace žalobce. Jeho příbuzenství k synu A. – občanu ČR nebylo nijak zpochybněno. Krajský soud doplňuje, že smyslem přímé aplikace Úmluvy a jejího článku 8 je zabránit nepřiměřeným zásahům do soukromého či rodinného života cizince, nikoli rušit správní rozhodnutí jen proto, aby do nich přibýlo několik vět o tom, že žádné důvody, které by zakládaly nepřiměřenost rozhodnutí nebyly shledány (srovnej rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29).

38. V případě žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců musí žadatel prvně prokázat, že je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu zákona o pobytu cizinců, musí tedy prokázat naplnění některého z definičních znaků rodinného příslušníka EU dle § 15a odst. 1 písm. a) až d). Krajský soud se zcela ztotožňuje s hodnocením provedeným správními orgány a učiněným závěrem, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Byla tedy splněna zákonná podmínka pro zamítnutí žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu dle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
39. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a v souladu s relevantními ustanoveními zákona o pobytu cizinců, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

VI. Náklady řízení

40. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná náhradu nákladů nenárokovala a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by jí v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 20. října 2020

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu